

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, v právní věci žalobce: **M. K.**, nar., bytem, státní příslušnost Ukrajina, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2017, č. j. OAM-168/ZA-ZA11-ZA15-2017,

t a k t o:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Tlumočnici PhDr. Haně Urbánkové, bytem Zeyerova 1437/20, Brno, se přiznává odměna za tlumočnický úkon ve výši 350 Kč, která ji bude vyplacena do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle § 10 a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Současně rozhodl, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví

kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“ či „Dublinské nařízení“) je Polská republika.

II. Žaloba

Žalobce namítal, že v průběhu správního řízení bylo porušeno ustanovení § 3, § 50, § 52 a § 68 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a čl. 3 odst. 2 a čl. 17 Dublinského nařízení a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dále uvedl, že na Ukrajině mu hrozí nucené nastoupení do armády. V boji mu hrozí zranění, zajetí a smrt. Za nenastoupení do armády rovněž hrozí vysoké tresty. Žalobce má i problém s nacionalistickou politickou stranou Pravý sektor, který vyjadřuje nesouhlas s jeho pracovními výjezdy do Ruské federace. Žalobce je přesvědčen, že splňuje ustanovení § 12 písm. a), ale i § 14 zákona pro udělení humanitárního azylu.

Žalobce dále brojil proti příslušnosti Polské republiky. Odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu, dle něhož by mělo být zkoumáno, zda ve státě, kam má být žadatel předán, neexistují systematické nedostatky v azylových řízeních ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Zdůraznil, že v Polsku není pro občany Ukrajiny ve věcech udělování azylu zaručen spravedlivý proces. Podle čl. 17 Dublinského nařízení má ČR možnost posoudit jeho žádost a ponechat si jej ve vlastní jurisdikci, přičemž v jeho případě musí ČR diskreční oprávnění plně využít. I zde uvedl, že v Polské republice je na Ukrajince pohlíženo s despektem a není zaručeno, že jeho žádost bude férově posouzena.

Závěrem uvedl, že v ČR má část své rodiny, a to bratrance A. V., jeho manželku A. L. a jejich dvě nezletilé děti. S nimi má dlouhodobě vřelé vztahy, podporují ho v získání mezinárodní ochrany a poskytují mu materiální a finanční pomoc.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný v písemném vyjádření uvedl obdobné skutečnosti jako v napadeném rozhodnutí. Žalovaný neshledal ve svém postupu a ve svých závěrech pochybení, a proto navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Replika žalobce

Žalobce v podané replice uvedl, že v ČR potřebuje zůstat, neboť jeho činnost je trnem v oku Pravému sektoru a také jej budou chtít naverbovat do armády. Ukrajina je ve válce a bude mu hrozit smrt. Rovněž zopakoval, že nesouhlasí s příslušností Polské republiky, neboť pro státní příslušníky Ukrajiny tam není při řízení o udělení azylu zaručen spravedlivý proces.

V. Jednání před soudem

Žalobce především odkázal na žalobu. Dále zejména doplnil, že v Polsku je pro Ukrajince velmi obtížné získat azyl. Azyl dostane jen ten, kdo má dost peněz (např. manžel bývalé premiérky Ukrajiny T.). Obyčejní lidé však mají se získáním azylu velké obtíže. Poláci mají dlouhodobě vůči Ukrajincům špatný vztah (cca 300 až 400 let).

Žalovaný při jednání především odkázal na své rozhodnutí a vyjádření k žalobě.

Soud při jednání zamítnul provedení dokazování výsledkem A. L. a A. V.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů. Soud rovněž vyšel z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 22.3.2016, č.j. 9 Azs 27/2016-37 a 26.5.2016, č.j. 2 Azs 113/2016-26.

V projednávané věci je nesporné, že na základě pravidel pro určení příslušnosti členského státu obsažených v kapitole III, konkrétně čl. 12 odst. 2, nařízení Dublin III je k posouzení žádost žalobce příslušná Polská republika. Podle čl. 12 odst. 2 nařízení platí, že pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil. Poněvadž byl žalobce držitelem platného víza vydaného Polskou republikou, je dle předmětné právní úpravy jednoznačné, že je dána její příslušnost. Žalobce tuto skutečnost ani nerozporoval.

Žalobce jen obecně namítal, že ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení není pro občany Ukrajiny v Polsku při řízení o udělení azylu zaručen spravedlivý proces. Má tak za to, že v Polské republice dochází k systematickým nedostatkům v řízení o žádostech o azyl (čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III).

Podle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III *[ž]ádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které, [n]ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*

Uvedená úprava byla přijata v reakci na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (rozsudek velkého senátu ze dne 21. 1. 2011, *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, stížnost č. 30696/09) a judikaturu Soudního dvora Evropské unie (rozsudek velkého senátu Soudního

dvora ze dne 21. 12. 2011, ve spojených věcech *N. S. proti Secretary of State for the Home Department*, C-411/10, a *M. E. a další proti Refugee Applications Commissioner a Minister for Justice, Equality and Law Reform*, C-493/10, Sb. rozh., I-13905). Soudní dvůr tedy již podal výklad pravidla unijního práva, které je v projednávané věci třeba aplikovat, byť tak učinil ještě dříve, než bylo zakotveno v nařízení Dublin III.

V citované věci vycházel z toho, že evropský azylový systém je vystaven na zásadě vzájemné důvěry a předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv Evropské unie, Ženevské úmluvy i Evropské úmluvy o lidských právech, jinými slovy na domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí a žadatele o mezinárodní ochranu je do něj možné přemístit (body 75 až 80 rozsudku).

Dovodil však, že tato domněnka je vyvratitelná, jelikož nelze vyloučit, že systém v praxi v určitém členském státě naráží na závažné funkční problémy, tudíž existuje riziko, že žadatelé o mezinárodní ochranu budou v případě přemístění do tohoto státu vystaveni zacházení, které je neslučitelné s jejich základními právy (bod 81).

Možnost vyvrácení domněnky nicméně neznamená, že jakékoli porušení základního práva určitým členským státem se automaticky dotýká povinnosti členských států dodržovat pravidla pro určení příslušnosti k posouzení žádosti a že do tohoto určitého státu nelze žadatele přemístit (body 82 až 85). Je tomu tak pouze tehdy, kdy je třeba vážně se obávat, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení (bod 86).

Dle názoru soudu Polská republika je bezpečnou zemí, která neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování. K opačnému závěru by bylo možné dospět pouze tehdy, pokud by byl prokázán opak, k čemuž v tomto řízení nedošlo. Neexistují totiž žádné důkazy, že by v Polské republice docházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení, jak to má na mysli čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Posouzení žádosti stěžovatele v Polské republice nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně individuálně posuzovány; žalobce přitom ani nepředložil žádné zprávy, které by shora uvedené závěry zpochybňovaly. Za situace, kdy instituce působící v oblasti ochrany práv uprchlíků, respektive žadatelů o mezinárodní ochranu, mají dostatečné možnosti k tomu, aby stav v jednotlivých zemích monitorovaly, lze oprávněně očekávat, že by na existující vážné nedostatky upozornily. Řeč přitom není jen o soudních institucích, tedy o Evropském soudu pro lidská práva a Soudním dvoru Evropské unie, jejichž rozhodnutí logicky přicházejí s určitým časovým odstupem, ale především o Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, případně Evropském podpůrném úřadu pro otázky azylu a dalších organizacích, ať už vládních či nevládních. Ty reagují o poznání rychleji a o situaci v jednotlivých zemích informují. Pokud žádná z těchto institucí nevydala prohlášení o systematických nedostacích polského azylového řízení nebo tamních přijímacích podmínek, nelze k takovému závěru dospět pouze na základě informací, že v Polsku je mezinárodní ochrana přiznávána v menším procentu případů než v některých jiných členských státech.

Ze shora uvedených důvodů soud ani nedospěl k závěru, že by žalobci v Polské republice hrozilo, že bude ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních

svobod mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu, jak namítal.

Žalobce dále namítal, že v jeho případě měl být využit čl. 17 Dublinského nařízení. Dle čl. 17 odst. 1 platí, že *[o]dchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný*. Soud k věci uvádí, že uvedené ustanovení představuje diskreční oprávnění členského státu, aby dle vlastního uvážení rozhodl o žádosti žadatele, aniž by k tomu byl příslušný. Předmětné ustanovení žádné konkrétní důvody nestanovuje, a je skutečně na uvážení toho kterého členského státu, zda neuplatní v nařízení stanovená standardní pravidla a výjimečně rozhodne sám o žádosti žadatele, k níž není podle standardních pravidel příslušný. Nejedná se tedy o oprávnění žadatele, aby byla jeho žádost projednávána ve státě, ve kterém o mezinárodní ochranu požádal, ale o oprávnění členského státu ponechat si žadatele ve své jurisdikci. Žalovaný nadto odůvodnil, z jakého důvodu nebude aplikovat čl. 17 Dublinského nařízení. Dle žalovaného žalobce nemá na území ČR žádné rodinné vazby ve smyslu Dublinského nařízení, tj. manželku či nezaopatřené děti. Pobyt bratrance nelze považovat za dostatečný důvod k aplikaci tohoto výjimečného institutu.

Pokud jde o druhý odstavce uvedeného článku, tak ten na jeho situaci vůbec nedopadá. Dle jeho znění platí, že *[č]lenský stát, ve kterém je požádáno o mezinárodní ochranu a který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo příslušný členský stát, může kdykoli před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé požadovat od jiného členského státu, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů, které vyplývají zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, s cílem sloučit i jiné členy rodiny, i když tento členský stát není příslušný podle kritérií uvedených v člancích 8 až 11 a 16*. Z předmětného ustanovení plyne, že se jedná o diskreční oprávnění státu, v němž bylo požádáno o mezinárodní ochranu, požádat jiný členský stát, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů s cílem sloučení rodiny, a rozhodl o takové žádosti, aniž by k tomu byl příslušný. Jedná se tedy opět o oprávnění státu, nikoliv žadatele, a tudíž na něj není žádný právní nárok. Žalobce však požádal o mezinárodní ochranu v České republice a také se domáhá, aby bylo o jeho žádosti v České republice rozhodováno. Je tak evidentní, že uvedené ustanovení na jeho situaci nelze aplikovat.

Soud se v tomto typu řízení nemohl zabývat námitkami žalobce směřujícími proti neudělení azylu dle § 12 písm. a) resp. humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, neboť napadené rozhodnutí určuje, který stát je příslušný k posouzení podané žádosti dle čl. 3 Dublinského nařízení a nezabývá se meritorně posouzením tvrzených azylových důvodů. Naopak řízení o udělení mezinárodní ochrany je zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu a jeho případné právo na udělení azylu bude posouzeno příslušným státem, tj. Polskou republikou.

Soud k věci závěrem uvádí, že postup, kterého se žalobce domáhá (tj. posouzení jeho žádosti v České republice, nikoli v Polské republice, která je podle kapitoly III nařízení Dublin III příslušná), by ve své podstatě obcházel pravidla a smysl nařízení Dublin III. Cíli tohoto nařízení jsou nejen racionalizace posuzování žádostí o azyl (mezinárodní ochranu) a zabránění zahlcení systému povinností státních orgánů zabývat se několikanásobnými žádostmi podanými stejným žadatelem, ale také zvýšení právní jistoty, pokud jde o určování státu odpovědného za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Tím nařízením směřuje

k eliminaci tzv. *forum shopping*, respektive *asylum shopping*. Okolnosti projednávané věci svědčí o tom, že žalobce se snažil dosáhnout posouzení své žádosti v České republice právě proto, že se domnívá, že rozhodnutí zdejších orgánů by pro něj mohlo být příznivější. Požaduje tedy postup, kterému má existence nařízení Dublin III zabránit. Jakkoli může být tato snaha lidsky pochopitelná, z výše uvedených důvodů jí nelze vyhovět.

S ohledem na shora uvedené soud neshledal porušení žalobcem namítaných ustanovení správního řádu či čl. 3 odst. 2 a čl. 17 Dublinského nařízení, případně čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

VII.

Závěr a náklady řízení

Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Výrok o odměně tlumočníka je odůvodněn zák. č. 36/1967 Sb., a ust. § 17 odst. 1 položka 1 vyhlášky č. 37/1967 ve spojení s § 59 odst. 2 s.ř.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. července 2017

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová